

Kotiapupalvelun myöntämisen perusteet

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä
Kotona asumista tukevat palvelut

Sisällys

1. Johdanto	2
2. Palvelun järjestäminen	2
3. Palvelutarpeen arviointi	2
4. Myöntämisperusteet.....	3
4.1 Kohdentaminen	3
4.2 Mitä voidaan myöntää.....	4
5. Asiakasmaksu	4
6. Toimintamalli	4

1. Johdanto

Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymän tavoitteena on kotona asumisen mahdollistaminen, toimintakykyisen ja omatoimisen arjen tukeminen sekä vaikuttavien, laadukkaiden ja tarpeenmukaisten palveluiden varmistaminen oikea-aikaisesti ja ennakoiden.

Kotiapupalvelun tavoitteena on ollut laajentaa kotiin annettavien palveluiden valikoimaa tarjoamalla ei hoidollista palvelua hoidollisten ja kuntouttavien tukien lisäksi. Monipuolisilla kotiin annettavilla palveluilla pyritään ikääntyneiden hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja arjessa selviytymisen tukemiseen ja sitä kautta raskaampien palvelujen tarpeen ehkäisemiseen. Palvelun pääpaino on ennaltaehkäisevissä palveluissa.

2. Palvelun järjestäminen

Kuntayhtymä järjestää palvelusetelillä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) mukaisesti kotiapupalveluna sosiaalihuoltolain (1301/2014) 19 § mukaisia kotipalveluun sisältyviä tukipalveluita, kuten ateria-apu, vaatehuolto- ja siivouspalveluja sekä sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluita, joita ovat esimerkiksi asiointiapu, saattopalvelu ja ulkoilussa avustaminen.

Palvelun tavoitteena on edistää ikäihmisten hyvinvointia, toimintakykyä ja arjessa selviytymistä. Palvelun myöntämisperusteet sekä palvelusisällöt varmistavat tavoitteen toteutumisen. Asiakaskohtainen palvelutarpeen arviointi on keskeisessä roolissa palvelujen oikean kohdentumisen varmistamiseksi.

3. Palvelutarpeen arviointi

Kotiapupalvelun aloittaminen edellyttää aina kuntayhtymän työntekijän toimesta tehtyä palvelutarpeen arviointia sekä sitä, että asiakkaalta on saatu tarvittavat tulotiedot. Ilman asiakkaan suostumusta voidaan tarvittavia tulotietoja selvittää sosiaali- ja terveydenhuoltolain (734/1992 14a§) mukaan. Asiakkaalle on varattava tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tulotietoihin ja antaa asiassa hänelle tarpeellinen selvitys.

Myönnettyä kotiapupalvelua tulee arvioida aina, jos asiakkaan palveluntarve muuttuu tai vähintään kuuden (6) kuukauden välein kuntayhtymän asiakasohjaajan toimesta.

Tarve tulee arvioida myös aina ennen kuin palvelu päättyy. Tarvetta arvioidaan asiakkaalta tai asiakkaan omaiselta ja palveluntuottajalta saadun palautteen pohjalta sekä säännöllisesti asiakasohjaajan toimesta.

4. Myöntämisperusteet

Palvelun tulee tukea asiakkaan toimintakykyä ja arjessa selviytymistä. Palvelun myöntämisen lähtökohtana on sosiaalinen yhdessä toimiminen ja mukana oleminen omien voimavarojen mukaan. Tavoitteena on ylläpitää asiakkaan toimintakykyä osallistamalla asiakasta hänen voimavarojensa puitteissa palvelusisältöön liittyvään toimintaan. Esimerkiksi asiakkaan kanssa käydään yhdessä kaupassa puolesta asiointin sijaan.

Ensisijaisena palvelujen myöntämisperusteena ei tule olla pelkästään kodin siisteyteen liittyvä tarve. Kuitenkin jos tämän vuoksi asiakkaalla on vaarana siirtyä raskaampien palvelujen piiriin ilman siivousapua ja hän muilta osin täyttää palvelun myöntämiseksi määritellyt kriteerit, voidaan palvelu hänelle myöntää huomioiden asiakkaan kokonaistilanne.

Akuuteissa tilanteissa vaikka asiakkaan bruttotulot hieman ylittyisivät, mutta varallisuus ei, voi kuntayhtymän asiakasohjaaja myöntää asiakkaalle maksimissaan kolmen (3) kuukauden ajaksi harkinnanvaraisesti kotiapupalvelua, mikäli tämä tukee asiakkaan kotona selviytymistä ja asiakkaan akuutti tilanne saadaan tällä tasapainoon. Kyseisenä aikana ohjataan / valmennetaan asiakasta jatkamaan palvelun hankintaa omakustanteisena.

4.1 Kohdentaminen

Kotiapupalvelua voidaan myöntää asiakkaille, jotka selkeästi hyötyvät ennaltaehkäisevistä, ei-hoidollisista palveluista. Palveluiden tulee tukea asiakkaan toimintakykyä ja arjessa selviytymistä omassa kodissa.

Palvelu tulee kohdentaa henkilöille, joiden kyky hankkia palvelu ilman kuntayhtymän tukea on heikentynyt kotitalouden pienituloisuuden vuoksi. Palvelun tulorajana on yhden hengen taloudessa 1 300 €/kk ja kahden hengen taloudessa 2 400 €/kk puolisoitten tulot yhteen laskettuna. Tulot huomioidaan bruttona.

Tuloina ei huomioida:

- asumistukea
- eläkettä saavan hoitotukea
- omaishoidontukea
- rintamalisää
- ylimääräistä rintamalisää

Varallisuusrajana on 5 000 € /yhden hengen talous ja 8 000 € /kahden hengen talous. Varallisuudeksi katsotaan valtion verotuksessa viimeksi vahvistettu hakijan verotettava varallisuus. Varallisuuteen ei kuitenkaan lueta hakijan vakituista asuntoa.

4.2 Mitä voidaan myöntää

Kotiapupalvelua voidaan myöntää yksi-kuusi (1 - 6) tuntia kuukaudessa. Palvelua myönnetään asiakkaalle kuitenkin vain yksi (1) tunti viikossa tai kaksi (2) tuntia joka toinen viikko. Siivouspalvelua myönnetään kaksi (2) tuntia kuukaudessa kotitaloutta kohden. Palvelun voimassaoloaika määritetään palvelun myöntämisen yhteydessä. Palvelua voidaan maksimissaan myöntää vain kuluvan vuoden loppuun.

Kotiapupalvelun palveluseteliä ei voi käyttää silloin kun asiakas on esimerkiksi intervallijaksoilla tai sairaalassa. Palvelut voidaan päättää, jos asiakas ei halua palvelua, palvelua ei käytetä siihen tarkoitukseen mihin sitä on myönnetty tai palveluntarvetta ei enää ole.

5. Asiaksmaksu

Kuntayhtymä ei peri asiakkaalta asiakasmaksua palvelusta. Kuntayhtymä myöntää asiakkaalle palvelusetelin. Asiakas maksaa palvelusetelin ylimenevän osan, eli omavastuuosuuden, korkeintaan kymmenen (10) euroa tunnilta suoraan palveluntuottajalle.

6. Toimintamalli

Kotiapupalvelun palveluntuottajan tulee olla Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymän ylläpitämässä yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajarekisterissä. Palveluntuottajien tulee olla hyväksytyt palvelusetelipalvelun tuottajaksi Palse.fi-järjestelmässä. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan palvelusetelin sääntökirjojen yleisen- ja palvelukohtaisen osan vaatimuksia palvelusetelituottajana toimiessaan.

Asiakasohjaus arvioi asiakkaan palvelutarpeen, laatii palvelu- ja hoitosuunnitelman, määrittelee palvelun sisällön, määrän ja ajan, jolle palvelu myönnetään ja tekee päätöksen palvelusetelistä. Asiakkaan vastaanotettua palvelusetelin ja saatuaan palvelupäätöksen, asiakas tai hänen puolestaan asioija kirjautuu Palse.fi -portaaliin, jossa on näkyvissä päätöksen tiedot ja lista kuntayhtymän hyväksymistä tuottajista. Palveluseteliasiakas valitsee itsenäisesti tai edustajansa avustuksella palveluntuottajan kuntayhtymän hyväksymien yksityisten palveluntuottajien joukosta. Asiakas tai edellä mainittu edustaja tekee palveluntuottajan kanssa sopimuksen palvelun hankkimisesta. Asiakasohjaaja auttaa asiakasta tarvittaessa palvelusetelin käyttämisessä.

Palveluseteliä voi käyttää vain palvelu- ja hoitosuunnitelman mukaisiin palveluihin. Palveluseteli on tarkoitettu kuukausittain käytettäväksi. Sitä ei voi käyttää etukäteen, eikä käyttämättä jäänyttä arvoa voi käyttää jälkikäteen. Sairaalahoidon tai intervallijakson alle jääviä kotiapupalvelun tunteja ei voi siirtää toiseen ajankohtaan tai toteuttaa sairaala- tai intervallijaksojen aikana. Esimerkiksi, jos asiakkaalle on myönnetty yksi (1) tunti kotiapupalvelua viikossa ja asiakas on kaksi viikkoa sairaalahoidossa tai intervallihoidossa kyseisenä kuukautena, vähentää jakso kaksi (2) tuntia kyseisen kuukauden kotiapupalvelun tunneista.